



## การอนุญาตไม้ในที่ดินจัดสรร ที่นิคม หรือที่เปิดใช้ประโยชน์กรณีอื่นที่คล้ายคลึงกัน

-----

เมื่อได้ศึกษาในบทก่อนเรื่องการจัดที่ดินในพื้นที่ป่าไม้แล้ว จะเห็นได้ว่าพื้นที่ป่าถูกตัดออกไปเพื่อการจัดที่ดินให้ประชาชนอยู่อาศัยมีเป็นจำนวนมาก

การจัดสรรที่ดินเพื่อให้ประชาชนอยู่อาศัย ตามประมวลกฎหมายที่ดินโดยกรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการแล้ว ยังมีทบวงการเมือง เช่น กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ก็เข้าจัดที่ดินในรูปแบบอื่นอีกเป็นจำนวนมาก เมื่อจำเป็นต้องเปิดป่าใช้ที่ดินดังกล่าว ทางกรมป่าไม้ก็ต้องสงวนสิทธิในการทำไม้ออกจากที่ดินนั้นเสียก่อน

หลักเกณฑ์การทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรหรือที่นิคมหรือกรณีอื่น ที่คล้ายคลึงกัน ก็คงยึดหลักเกณฑ์การทำไม้ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ วรรคท้าย ที่กำหนดให้ทำไม้ออกเมื่อจะเปิดที่ดินใช้ทำประโยชน์เท่านั้น

### การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

ก่อนที่จะพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้ออก ก็จะต้องมีการจัดสรรที่ดินขึ้นเสียก่อน ซึ่งการจัดสรรที่ดินนั้น ทางกรมที่ดินหรือทบวงการเมืองอื่นจะเข้าใช้พื้นที่จัดสรรได้ก็แต่เฉพาะพื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าที่กำหนดไว้เป็นที่จัดสรร หากจะขอเข้าจัดในพื้นที่ที่กำหนดไว้เป็นป่าถาวรก็จะปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ และมติวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๑ กล่าวคือ จะต้องทำความตกลงกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และขอรับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นรายๆ ไป แต่ถ้าป่านั้นเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ก็ต้องได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ อำนาจการพิจารณาอนุญาตจึงเพียงแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การจัดสรรที่ดินมีทั้งการจัดสรรที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย มีเนื้อที่ไม่ถึง ๑,๐๐๐ ไร่ เป็นอำนาจของจังหวัดและอำเภอ เพราะเจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจที่จะดำเนินการจัดสรรที่ดินหรืออนุญาตให้จับจองได้ตามมาตรา ๓๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗

แต่ถ้าเป็นการจัดสรรที่ดินที่มีเนื้อตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ไร่ ขึ้นไป เรียกว่าเป็นการจัดสรรที่ดินผืนใหญ่ อำนาจการพิจารณาในการจัดสรรที่ดิน เป็นของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติตามที่บัญญัติไว้ในหมวดว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

๓๖๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า





ในการจัดสรรที่ดินผืนใหญ่มีเนื้อที่ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ไร่ ขึ้นไป จะต้องมีการสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลางประมาณ ๒๐% ของพื้นที่ และให้สงวนต้นไม้ภายในที่ดินนั้นไว้เพื่อประโยชน์แห่งความชุ่มชื้นสวยงามและเพื่อร่มเงาหรือบังลม ซึ่งหลักเกณฑ์ก็มาจากหลักการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๙ ได้มีมติ เพื่อกำหนดในการสงวนป่าเป็นสมบัติส่วนกลางไว้ดังรายละเอียดตามหนังสือกรมป่าไม้ถึงป่าไม้เขต ป่าไม้จังหวัด และป่าไม้แขวง ที่ ๖๙๔๔/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ ส่งสำเนาหนังสือที่เกี่ยวข้องไปให้ทราบเป็นทางปฏิบัติตามที่คัดไว้แล้วนี้



ที่ ๖๔๔๘/๒๕๕๙

กรมป่าไม้

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง การจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

แจ้งความมายัง ป่าไม้เขตทุกเขต, ป่าไม้จังหวัดทุกจังหวัด, ป่าไม้แขวงทุกแขวง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ที่ ๓๔๗๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๙๗๑๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ด้วยกรมป่าไม้ได้รับหนังสือจากกรมที่ดินว่าในการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาการจัดวางโครงการจัดสรรที่ดินของ จังหวัดระยอง สตูล และจันทบุรี ที่ประชุมได้ลงมติให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินกันเขตป่าไม้เพื่อให้ราษฎร มีไม้ใช้สอย กับขอให้กรมป่าไม้กับกรมที่ดินร่วมกันพิจารณาวางหลักเกณฑ์ ซึ่งได้ตกลงวางหลักเกณฑ์ รวม ๓ ประการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นชอบด้วย และได้สั่งการไปยังผู้ว่าราชการภาค ทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบและปฏิบัติแล้ว ดังสำเนาหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

กรมป่าไม้จึงขอส่งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติตามแนวทางหนังสือดังกล่าวโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เทียม คมกฤส

(นายเทียม คมกฤส)

อธิบดีกรมป่าไม้

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๙๗๑๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๑ ฉบับ

โดยที่ในการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาโครงการจัดสรรที่ดิน ของจังหวัดระยอง สตูล และจันทบุรี ในที่สุดลงมติอนุมัติ และให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินกันเขตป่าไม้ไว้เพื่อให้ราษฎรมีไม้ใช้สอย และเพื่อรักษาความชุ่มชื้นของพื้นดินตามสมควร โดยให้จังหวัดปรึกษาทำความเข้าใจกับป่าไม้จังหวัด กับขอให้กรมที่ดินและกรมป่าไม้ร่วมกันพิจารณาวางหลักเกณฑ์และรายละเอียดในเรื่องนี้ต่อไป ต่อมาเมื่อวันอังคารที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้แทนกรมป่าไม้ได้ไปร่วมพิจารณาเรื่องนี้ ณ กรมที่ดิน และได้ตกลงวางหลักเกณฑ์และรายละเอียดในการกันเขตป่าไม้ในที่ดินที่จะจัดให้ประชาชน ไร่รวม ๓ ไร่แล้ว นั้น

บัดนี้ กรมที่ดินได้เสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นชอบด้วย จึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการภาคทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด สั่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อตกลงที่กล่าวแล้ว ดังปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยซึ่งส่งมาเพื่อได้โปรดทราบเป็นการประสานงานพร้อมหนังสือนี้

อนึ่ง ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีความประสงค์ที่จะให้การปฏิบัติได้ผลจริงจึงมิให้คำสั่งเป็นหมันหรือเพียงแต่เป็นลายลักษณ์อักษร กรมที่ดินจึงเสนอให้สั่งเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ทางภาคจังหวัด และกรมเจ้าหน้าที่ออกตรวจตราผลของการดำเนินการ และเร่งรัดการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เป็นการประจำอยู่เสมอ จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้โดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ๓.สุนทรสารทูล

(นายถวิล สุนทรสารทูล)

อธิบดีกรมที่ดิน

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการภาคทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือ ที่ ๙๒๑๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับ เรื่องการจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดินมา นั้น

ในการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาโครงการจัดสรรที่ดิน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล และผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี เสนอขออนุมัติมาตามโครงการของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชนอยู่อาศัยและประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพตามควรแก่ศักยภาพ ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติอนุมัติให้จังหวัดดำเนินการตามโครงการที่เสนอได้ และในการจัดแบ่งที่ดินให้ราษฎรนั้น ให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินกันเขตป่าไม้ไว้เพื่อให้ราษฎรมีไม้ใช้ และเพื่อรักษาความชุ่มชื้นของพื้นดินตามสมควร โดยให้จังหวัดปรึกษาทำความเข้าใจกับป่าไม้จังหวัด กับขอให้กรมที่ดินและกรมป่าไม้ร่วมกันพิจารณาวางหลักเกณฑ์และรายละเอียดในเรื่องนี้ต่อไปดังนี้ บัดนี้ กรมที่ดินชี้แจงว่า เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙ ได้มีการประชุมพิจารณาเรื่องนี้กับผู้แทนกรมป่าไม้ที่ห้องประชุมกรมที่ดินแล้ว ที่ประชุมได้ตกลงวางหลักเกณฑ์และรายละเอียดการกันเขตป่าไม้ภายในบริเวณที่ดินผืนใหญ่ ที่จะจัดให้ประชาชนตามโครงการของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ดังนี้-

๑) จัดให้มีเขตป่าไม้เป็นสมบัติส่วนกลาง ประมาณร้อยละ ๒๐ ของเนื้อที่ดินผืนใหญ่นั้น

๒) ให้บุคคลที่ได้รับการจัดสรรที่ดินแต่ละแปลง สงวนต้นไม้ภายในเขตที่ดินที่ได้รับการจัดแบ่งเพื่อรักษาความชุ่มชื้นของพื้นดิน เพื่อบังลม และเพื่อให้มีไม้ไว้ใช้สอยภายในครอบครัว เป็นแนวหรือเป็นหย่อมๆ สุดแล้วแต่ความเหมาะสมของรูปที่ดินและภูมิประเทศ

๓) ขอให้ สงวนต้นไม้ใหญ่ตามแนวถนนสายใหญ่ ภายในบริเวณที่ดินผืนใหญ่ที่จัดสรรทั้งสองข้างถนนตามสมควร โดยให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินกับป่าไม้จังหวัดหรือป่าไม้เขตร่วมกันพิจารณาคัดเลือกต้นไม้ที่จะสงวน และให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ทำเครื่องหมายแสดงการสงวนไว้ที่ต้นไม้ที่คัดเลือกเพื่อสงวนให้ประชาชนทราบ และห้ามการตัดฟันต่อไป

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยข้อตกลงดังกล่าว จึงเรียนมาเพื่อขอให้จังหวัดสั่งเจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินดำเนินการต่อไป และในการจัดทำแผนผังการจัดที่ดินผืนใหญ่ ขอให้แสดงส่วนที่กันเขตป่าไม้เป็นสมบัติส่วนกลางไว้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ป. พิบูลสงคราม

(จอมพล ป. พิบูลสงคราม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๓๖๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า



หลักเกณฑ์การสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลางในที่ดินจัดสรรตามที่ตัดไว้ข้างต้นนั้น ต่อมากรมป่าไม้ได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา เพื่อกำหนดให้มีการสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลางในที่ดินที่จัดเป็นนิคมของกรมประชาสงเคราะห์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ด้วย ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

สำหรับการทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรนั้น เนื่องจากตามนโยบายของกระทรวงเกษตรสมัยนั้น ซึ่ง กำหนดให้กรมป่าไม้ถือเป็นทางปฏิบัติ ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ และ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ นั้น หลักสาระสำคัญ ตามหนังสือที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ให้ทำไม้ออกได้ต่อเมื่อมีการจัดสรรที่ดินขึ้นแล้ว และต่อมาเมื่อได้มีการจำแนกประเภทที่ดินทั่วประเทศเสร็จแล้ว ก็จะมีพื้นที่ส่วนหนึ่งถูกจำแนกออกจากป่าถาวรไว้เป็นที่จัดสรร แต่จะทำไม้ออกจากบริเวณจำแนกนี้ยังไม่ได้ จนกว่าจะได้มีโครงการเข้าจัดสรรที่ดินในบริเวณนั้น ดังนั้น การอนุญาตให้ทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรร จึงต้องมีการพิจารณาในเรื่องพื้นที่ที่จะอนุญาตให้จัดสรรที่ดินเสียก่อน ซึ่งตามระเบียบหลักเกณฑ์หนังสือกรมป่าไม้ที่กำหนดไว้เดิมในการใช้พื้นที่เพื่อการจัดสรรที่ดินตามหนังสือกรมป่าไม้ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตาก ที่ ๔๐๙๐/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๐๒ เรื่องการทำไม้หวงห้ามในที่ดินจัดสรร ตำบลน้ำริน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก และกรมป่าไม้ส่งสำเนาหนังสือนี้เวียนไปให้จังหวัดและเขตอื่นๆ ปฏิบัติ ตามหนังสือบันทึก ที่ ๔๐๙๐/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๐๒ หลักการในหนังสือฉบับนี้ว่า เมื่อจังหวัดจะดำเนินการจัดสรรที่ดินแปลงใด ท้องที่ใด จะต้องส่งเรื่องราวมาให้กรมป่าไม้พิจารณาก่อน ถึงแม้ต่อมาจะได้มีการจำแนกประเภทที่ดินเสร็จแล้วก็ตาม การทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรจังหวัดหรือเขต ก็ต้องรายงานขออนุมัติต่อกรมป่าไม้ก่อน

การพิจารณาอนุมัติของกรมป่าไม้ หากพื้นที่นั้นเป็นป่าถาวรหรือป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าสงวนหวงห้ามของทบวงการเมือง หรือสงวนหวงห้ามอย่างอื่น กรมป่าไม้ก็จะสั่งระงับการจัดสรรที่ดินเฉพาะบริเวณที่ติดอยู่ในเขตป่าหวงห้ามนั้นๆ ไว้

เมื่อกรมป่าไม้ไม่ขัดข้องในการจัดสรรที่ดินแปลงใด กรมป่าไม้ก็แจ้งจังหวัดและป่าไม้เขตท้องที่ ให้ทำการสำรวจคัดเลือกที่ดินหวงห้ามที่จำเป็นจะต้องตัดออกจากที่ดินจัดสรรแปลงนั้น ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจคัดเลือก ตัดราคาประจำต้นไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ พ.ศ.๒๕๑๑ ต่อไป

เนื่องจากระเบียบดังกล่าวข้อ ๑๒ เมื่อเขตหรือจังหวัดสำรวจไม้แล้ว ให้ส่งบัญชีไม้ให้กรมป่าไม้ตรวจสอบความถูกต้องเสียก่อน เมื่อกรมป่าไม้ตรวจสอบเห็นว่าคัดเลือกไม้ถูกต้อง และอยู่ในขอบเขตของการจัดสรรที่อนุมัติให้ใช้พื้นที่ถูกต้องแล้ว กรมป่าไม้ก็แจ้งให้จังหวัดอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออกตามนัยหลักเกณฑ์หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ และ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ ต่อไป

การทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรจับจองในบางกรณี จำเป็นต้องรีบทำไม้ออกให้ทันการใช้ที่ดิน กรณีนี้ ได้มีข้อตกลงระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับกระทรวงมหาดไทย ในการทำไม้ออกจากที่ดินจัดสรรจับจองโดยเร่งด่วน ดังที่ตัดไว้ดังต่อไปนี้



ที่ จว.๕๖๒๖/๒๕๐๓

กระทรวงเกษตร

๒๑ เมษายน ๒๕๐๓

เรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรด่วนมาก ที่ มท.๑๖๗๒๙/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๒  
สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ กษ.๓๕๑/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๓  
และที่ ๒๕๑/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓

ด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาพ้องผันเรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรรตามหลักการที่  
กระทรวงมหาดไทยเสนอ ปราบกฏรายละเอียดตามนัยแห่งสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

ฉะนั้น ขอสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ และให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวก  
ในการดำเนินการสำรวจที่ดินประจำต้น ตีตราชักลากไม้หวงห้ามในที่ดินจัดสรรให้เป็นไปตามระเบียบที่มีอยู่  
แล้วโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) วิเชียร กุญชร ณ อยุธยา  
(นายวิเชียร กุญชร ณ อยุธยา)  
รองปลัดกระทรวง ลงนามแทน  
ปลัดกระทรวงการเกษตร  
กรมป่าไม้

๓๖๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า



ด่วนมาก

ที่ มท.๑๖๗๒๙/๒๕๐๒

กระทรวงเกษตร

๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๒

เรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ กษ.๑๖๐๐๕/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๐๒

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึงว่า ตามที่กระทรวงเกษตรได้กำหนดนโยบายการทำไม้ นอกเขตป่าโครงการประเภทต่างๆให้เป็นการสอดคล้องกับมติของคณะกรรมการป้องกันการลักลอบ ตัดฟันไม้และการบำรุงรักษาป่า โดยกำหนดให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้นอกเขตป่าโครงการ ประเภทต่างๆ ทั้งไม้สัก และไม้กระยาเลย รวมทั้งไม้ในที่ดินจัดสรรให้ราษฎรด้วย และกรมป่าไม้ได้สั่งให้จังหวัด ทุกจังหวัดถือเป็นทางปฏิบัติแล้ว กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า การทำไม้ในที่ดินจัดสรรนี้ หากจะรอให้องค์การ อุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ ออกเสียก่อน ก็จะเป็นการล่าช้า เพราะไม่แน่ว่าองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จะทำไม้ ออก ได้รวดเร็วหรือไม่ จึงขอยืนยันในหลักการว่า ในกรณีที่กระทรวงเกษตรพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดที่ดิน แปลงใดแล้วก็ดี หรือในกรณีที่ได้รับแจ้งจากจังหวัดท้องที่ก็ดี ถ้าที่ดินแปลงใดขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ ออกไม่ได้ทันที ก็ควรให้อำเภอทำบันทึกจำนวนไม้หวงห้ามไว้ และให้ผู้ได้รับอนุญาตจับจองที่ดินรับรองว่าจะไม่ ตัดฟันไม้หวงห้ามในที่ดินนั้นเป็นอันขาด แล้วให้นายอำเภอออกไปจองให้ได้ ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรได้ส่งเรื่องนี้ไปให้กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว กรมป่าไม้เสนอว่าเห็นสมควรผ่อนผัน ให้ตามหลักการที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ดำเนินการตีตราประจำต้นและสำรวจจำนวน ไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในที่ดินจัดสรรที่ใช้ทำประโยชน์ได้ไว้ก่อน แล้วให้อำเภอทำบันทึกให้ผู้ได้รับอนุญาตจับจอง ที่ดินรับรองว่าจะไม่ตัดฟันไม้หวงห้ามในที่ดินที่ได้รับการจัดสรรที่เจ้าหน้าที่ได้สำรวจตีตราประจำต้นไว้แล้ว เป็นอันขาด และหากผู้จับจองมีความจำเป็นต้องตัดฟันไม้ลง ก็ให้ผู้จับจองรักษาไม้ไว้ด้วย โดยให้เจ้าหน้าที่ ป่าไม้ได้ไปตีตราประจำก่อนชักรากแล้วให้ชักรากไม้ไปไว้ที่ริมที่ดินของผู้จับจองนั้น

อย่างไรก็ดีในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตีตรา และสำรวจจำนวนไม้หวงห้ามนั้น ในบาง ครั้งเจ้าหน้าที่ป่าไม้อาจไม่สามารถสำรวจไม้ได้ตลอดทั้งแปลงของที่ดินที่จัดสรร ถ้าหากที่ดินจัดสรรแปลง นั้นมีเนื้อที่เป็นพันๆ ไร่ ซึ่งบางครั้งก็เป็นเพราะกำลังเจ้าหน้าที่มีไม่พอ หรือบางครั้งก็เป็นเพราะขาดแคลน งบประมาณในการดำเนินการสำรวจตีตรา

ฉะนั้น ในการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้เข้าสำรวจตีตราประจำต้นไม้ นั้น กรมป่าไม้เห็นว่าควรขอ ให้กรมที่ดินหรือจังหวัดเจ้าของท้องที่ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องการจัดสรรที่ดินนั้นๆ โปรด พิจารณาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายป่าไม้เข้าดำเนินการสำรวจตีตราประจำต้นไม้เฉพาะแต่ในตอนที่มีความจำเป็น ที่จะต้องการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรีบด่วนก่อนเท่านั้น

๓๖๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า







กระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับหลักการที่กรมป่าไม้เสนอ จึงเรียนมา  
เพื่อโปรดทราบ หากกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นด้วยกับหลักการปฏิบัติตามที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ก็ขอได้  
โปรดยืนยันไปให้ทราบอีกครั้งหนึ่งด้วย จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พลเอกสุรจิต จารุเศรณี

(สุรจิต จารุเศรณี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร



๑๑ มกราคม ๒๕๐๓

เรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตร ที่ มท.๑๖๗๒๙/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๕๑/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓

ตามที่แจ้งไปว่า ได้พิจารณาเรื่องการทำไม้ในที่ดินจัดสรรแล้ว เห็นสมควรผ่อนผันตามหลักการที่กระทรวงมหาดไทยเสนอได้ แต่ต้องให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้สำรวจติดตามไม้หวงห้ามในที่ดินจัดสรรเสียก่อนแล้วให้อำเภอบันทึกผู้ขอให้รับรองว่าจะไม่ตัดฟันไม้หวงห้ามที่ติดตามไว้แล้วเป็นอันขาด หากผู้ขอจำเป็นต้องตัดฟันไม้ลงก็ให้รักษาไม้ไว้ด้วย เมื่อติดตามประจำก่อนชักลากแล้วก็ให้ชักลากไม้ไว้ริมที่ดินนั้น กับขอให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายป่าไม้สำรวจติดตามประจำต้นไม้ เฉพาะบริเวณที่จำเป็นต้องบุกเบิกทำประโยชน์ก่อนเท่านั้น เพราะขาดแคลนเจ้าหน้าที่และงบประมาณจะสำรวจติดตามไม้ในที่ดินผืนใหญ่ๆ ไม่ได้ทันที นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในทางปฏิบัติตามที่กระทรวงเกษตรแจ้งไป จึงได้ให้จังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไปแล้ว ดังปรากฏตามสำเนาซึ่งได้ส่งมาพร้อมหนังสือนี้

อนึ่ง กระทรวงมหาดไทยใคร่ขอให้กระทรวงเกษตรสั่งเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการออกไปสำรวจติดตามประจำต้นไม้ หรือติดตามประจำก่อนชักลากโดยเร็วด้วย หากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ดำเนินการล่าช้า ก็ย่อมจะเป็นอุปสรรคในการจัดให้ราษฎรเข้าบุกเบิกทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งจะทำให้การจัดสรรที่ดินให้ราษฎรไม่บรรลุผลตามนโยบายของรัฐบาล และเมื่อได้พิจารณาดำเนินการไปประการใดแล้ว ขอได้โปรดชี้แจงให้ยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พล.ต.อ. ชาติตระการ โกศล  
(หลวงชาติตระการ โกศล)  
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๘ มกราคม ๒๕๐๓

เรื่อง การทำไม้ในที่ดินจัดสรร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดพระนครและธนบุรี)

เนื่องจากกระทรวงเกษตรได้กำหนดนโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการประเภทต่างๆ ให้เป็นการสอดคล้องกับมติของคณะกรรมการป้องกันการลักลอบตัดไม้และการบำรุงรักษาป่า โดยให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ นอกเขตป่าโครงการประเภทต่างๆ ทั้งไม้สักและไม้กระยาเลยเสียก่อน ทั้งนี้ รวมทั้งไม้ในที่ดินที่จัดให้ราษฎรด้วย กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า นโยบายที่กระทรวงเกษตรกำหนดขึ้นใหม่นี้แตกต่างไปจากที่กรมป่าไม้และกรมที่ดินได้ตกลงกันไว้เดิม ดังได้แจ้งให้จังหวัดถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ ๑๔๐/๑๔๙๕ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๑๔๙๕ และเป็นอุปสรรคในการจัดสรรที่ดินให้ราษฎร กระทรวงมหาดไทยจึงชี้แจงยืนยันหลักการไปยังกระทรวงเกษตรว่า ในกรณีที่กระทรวงเกษตรพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดที่ดินแปลงใดแล้วก็ดี หรือในกรณีที่ได้รับแจ้งจากจังหวัดท้องที่ก็ดี ถ้าที่ดินแปลงใดขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ ออกไม้ได้ทันที ก็ควรให้อำเภอทำบันทึกจำนวนไม้หวงห้ามไว้ และให้ผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินรับรองว่าจะไม่ตัดฟันไม้หวงห้ามในที่ดินนั้นเป็นอันขาด แล้วให้นายอำเภอออกใบจองให้ไปได้

บัดนี้ กระทรวงเกษตรแจ้งมาว่า ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรผ่อนผันให้ปฏิบัติตามหลักการที่กระทรวงมหาดไทยเสนอได้ แต่ต้องให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้สำรวจจำนวนไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในที่ดินจัดสรร และตีตราประจำต้นเสียก่อน แล้วให้อำเภอบันทึกผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินให้คำรับรองว่าจะไม่ตัดฟันไม้หวงห้ามที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้สำรวจตีตราประจำต้นไว้แล้วเป็นอันขาด ถ้าหากผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินจำเป็นต้องตัดฟันไม้ลงก็ให้รักษาไม้ต้นไว้ด้วย โดยให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ไปตีตราประจำก่อนชักลาก เมื่อตีตราแล้วจึงชักลากไปไว้ริมที่ดินนั้นต่อไป แต่ในการสำรวจตีตราไม้หวงห้ามนี้ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ไม่มีมือพอหรือขาดแคลนงบประมาณ บางครั้งอาจไม่สามารถสำรวจไม้ได้ตลอดทั้งแปลง เช่น ที่ดินที่มีเนื้อที่มากเป็นพันๆ ไร่ เป็นต้น กระทรวงเกษตรจึงขอให้เจ้าหน้าที่ในการจัดที่ดินแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายป่าไม้สำรวจตีตราไม้เฉพาะบริเวณที่จำเป็นต้องบุกเบิกทำประโยชน์ก่อนเท่านั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรแจ้งมาได้ ฉะนั้น ขอให้สั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติในการจัดที่ดินที่มีไม้หวงห้ามขึ้นอยู่ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พล.ต.อ. ชาติตระการ โกศล  
(หลวงชาติตระการ โกศล)  
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๓๓๗๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า



## ปัญหาเรื่องการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดในที่ดินจัดสรร

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด อนุญาตให้ทำออกไม่ได้เพราะขัดกับมาตรา ๑๓ แต่กรณีที่ดินจัดสรรนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรัฐมนตรีว่าการฯ ได้อนุมัติเป็นหลักการไว้ให้อนุญาตตามมาตรา ๑๓ ได้ ดังที่กรมป่าไม้เสนอตามบันทึกเสนอของกรมป่าไม้ ที่ กส.๐๔๐๔/๒๕๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ ซึ่งรัฐมนตรีอนุมัติตามบันทึกลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ ดังที่คัดไว้แล้วข้างต้น ดังนั้นในการสั่งการของกรมป่าไม้ในการคัดเลือกไม้ในที่ดินจัดสรรจึงให้คัดเลือกไม้ได้ทุกขนาดตลอดถึงไม้หวงห้ามประเภท ข. ที่จำเป็นต้องตัดออก และเมื่อเขตและจังหวัดได้ส่งบัญชีไม้ทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก (ต่ำกว่าขนาดจำกัด) กรมป่าไม้ก็จะสั่งการให้จังหวัดอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกตามปกติ

ในกรณีที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไม่แจ้งการรับทำภายในกำหนด ๖๐ วัน หรือองค์การปฏิเสธการรับทำ ก็มีระเบียบให้จังหวัดดำเนินการประมูลเปิดป่า หาผู้รับอนุญาตทำตามนัยหลักเกณฑ์หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓

ปัญหาที่มักจะมีเกิดขึ้นกรณีที่ดินจัดสรรไปทับในเขตป่าสัมปทานทำไม้ ไม้ นั้นจะอนุญาตให้ใครปัญหานี้จะได้กล่าวไว้ในกรณีการอนุญาตไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ ทับอยู่ในป่าเขตสัมปทานจะอนุญาตให้ผู้ใดทำออกเป็นอีกบทหนึ่งต่างหากต่อไป





## การอนุญาตไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรม ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศประมาณ ๘๕% ของพลเมืองมีอาชีพในการทำไร่ ทำนา ทำสวน ซึ่งจำเป็นต้องใช้น้ำในการหล่อเลี้ยงในการทำการเกษตร และนอกจากนี้การผลิตกระแสไฟฟ้า นอกจากใช้น้ำมันในการผลิตแล้วก็ยังมีน้ำจำเป็นต้องใช้พลังน้ำตกเป็นพลังในการผลิตกระแสไฟฟ้าอีกทางหนึ่งด้วย รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องสร้างอ่างเก็บน้ำขึ้นในทุกๆ ภาคของประเทศไทย

อ่างเก็บน้ำนี้มีทั้งอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กและขนาดใหญ่ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กซึ่งอาจจะดำเนินการโดยกระทรวงมหาดไทยหรือกรมชลประทาน เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่เพาะปลูกหรือใช้สอยในเนื้อที่ไม่มากนัก ซึ่งแต่เดิมตามระเบียบการทำไม้ ๗ กรณี ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ เรียกว่าการชลประทานราษฎร

แต่สำหรับอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งดำเนินการก่อสร้างโดยกรมชลประทาน การพลังงานแห่งชาติ หรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ก็ได้ก่อสร้างเขื่อนขึ้นทั่วๆ ไป เขื่อนใหญ่เขื่อนแรกก็คือเขื่อนเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท เขื่อนใหญ่ๆ ต่อมาก็มีการสร้างเขื่อนภูมิพล ที่จังหวัดตาก และเขื่อนทางจังหวัดภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่นเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดน่าน เขื่อนอุบลรัตน์ที่จังหวัดขอนแก่น เขื่อนเจ้าแฉกร จังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น เขื่อนใหญ่ๆ เหล่านี้มีประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอเนกประสงค์ เพราะนอกจากจะใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก หรือเพื่อการใช้สอยบริโภค แล้วยังให้ผลในการประมงและอื่นๆ เป็นต้น

ในการสร้างเขื่อนดังกล่าวจำเป็นต้องใช้พื้นที่ป่าเป็นจำนวนมาก และกรมป่าไม้ถือว่าการทำไม้ออกจากพื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำเป็นการเปิดพื้นที่ป่าใช้ประโยชน์ตามระเบียบการทำไม้นอกเขตป่าโครงการ ๗ กรณี อย่างหนึ่ง ดังนั้น ในการทำไม้ออกจากบริเวณอ่างเก็บน้ำจึงต้องมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกตามนัยหลักเกณฑ์หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๓ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ และ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓

แต่โดยที่การสร้างอ่างเก็บน้ำส่วนใหญ่เป็นกรณีเร่งด่วนที่จะต้องทำไม้ออกให้ทันการกักเก็บน้ำ กรมชลประทานหรือเจ้าของโครงการจึงร้องขอทำไม้ออกให้รวดเร็วขึ้นเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งแต่เดิมกรมชลประทาน หรือเจ้าของโครงการอื่นขอทำไม้ออกเอง กรมป่าไม้จึงได้ดำเนินการเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี ขณะนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ อนุมัติให้กรมชลประทานการพลังงานแห่งชาติ หรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้ทำออกโดยตรงได้ แต่เมื่อกรมชลประทานหรือเจ้าของโครงการอื่นดำเนินการทำไม้เองไปได้ระยะหนึ่งปรากฏว่ามีผลเสียหายเกิดขึ้น เพราะเจ้าของโครงการเหล่านี้ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำไม้มาดีพอ ทั้งกำลังคนและเครื่องอุปกรณ์การทำไม้ยังไม่มี ต้องจ้างลูกช่วงพ่อค้าอีกต่อหนึ่ง เป็นเหตุให้เกิดการเสียหายเกี่ยวกับถางป่าบ้าง และการทำไม้ไม่หมดบ้าง เจ้าของโครงการจึงขอร้องเลิกการทำไม้และการแผ้วถางป่าเองเสียหมด โดยมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกและรับผิดชอบแต่ผู้เดียว

๓๗๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า





กรมป่าไม้จึงได้ดำเนินการเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้  
ทำไม้และแปรรูปไม้ในเขตอ่างเก็บน้ำตามเดิม ในการนี้ให้รวมถึงการทำไม้ในป่านอกโครงการ ๗ กรณี  
(ที่เปิดใช้ประโยชน์ในกรณีต่างๆ) มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกตามหลักการเดิม  
สภาพบริหารคณะปฏิบัติทำหน้าที่คณะรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้ประชุมปรึกษาลงมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕  
อนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังมติสภาพบริหารที่ตัดไว้ต่อไปแล้ว ซึ่งต่อมาในการมอบไม้  
ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกในพื้นที่เปิดใช้ประโยชน์ ก็ได้อ้างมติสภาพบริหารคณะปฏิบัติ วันที่ ๒๔  
กันยายน ๒๕๑๕ นี้เป็นหลักในการปฏิบัติ

การทำไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำในกรณีเร่งด่วนนั้น กรมป่าไม้จะสั่งการไปให้มีการอนุญาตแปรรูป  
ป่าลงโดยไม่ต้องสำรวจตีตราประจำต้น แต่ให้ทำการตรวจสอบไม้ที่ใช้ประโยชน์ได้ออกใบอนุญาตทำไม้หรือ  
จำหน่าย (ตีตรา รข.) ในภายหลังแล้วแต่กรณี

ส่วนไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดก็อนุญาตได้เช่นเดียวกับที่จัดสรร เพราะถือว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร  
และสหกรณ์ได้อนุมัติเป็นหลักการตามมาตรา ๑๓ ไว้แล้ว



ที่ กส.๐๗๐๔/ว.๑๖๔๙๖

กรมป่าไม้

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส.๐๗๐๔/ว.๑๖๔๙๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ พร้อมด้วยสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ.๐๗๐๔/พ.๔๑๗ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๕ สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะปฏิบัติ ที่ ลธ.ปว.๑๑๑๓๗/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ พร้อมด้วยเอกสารประกอบบันทึกที่ ผพกค.๑๐๐๒/๓๗๖ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๑๕

ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อทราบ

ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางผลิตผลป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางพฤกษศาสตร์ป่าไม้ ผู้อำนวยการกอง กองโครงการ ผู้อำนวยการกองกองคั้นคว่า และผู้บังคับการกองตำรวจป่าไม้ เพื่อทราบ

ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อโปรดทราบ

ส่งมาเรียน หัวหน้ากองทุกกอง นักวิชาการป่าไม้เอก พนักงานป่าไม้เอก นิติการเอก ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้แพร่ ผู้อำนวยการโรงเรียนอบรมวรรณกรรมจังหวัดตาก หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ หัวหน้าฝ่ายการต่างประเทศ หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์โครงการ และหัวหน้าสำนักงานสำรวจวัดดูดิบฯ เพื่อทราบ

(ลงนาม) ประดิษฐ์ วนาพิทักษ์  
(นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์)  
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน  
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

๓๓๗๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ. ๐๗๐๔/ว.๑๔๗๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ.๐๗๐๔/ พ.๔๑๗ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๕
  ๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติ ที่ ลธ.ปว.๑๑๑๓๗/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ พร้อมด้วยเอกสารประกอบบันทึก ที่ ฝพกค.๑๑๑๒/๓๗๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๕

ตามที่กรมป่าไม้ได้เรียนให้จังหวัดทราบ เกี่ยวกับเรื่องนโยบายการทำไม้และการให้สัมปทานทำไม้กระยาเลยแก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔ ซึ่งลงมติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ในป่านอกโครงการต่างๆ ทุกกรณี โดยเฉพาะกรณีการทำไม้ออกจากบริเวณที่ดินที่เปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ กรมป่าไม้จะวางหลักเกณฑ์ทางปฏิบัติเรียนมาเพื่อโปรดทราบในลำดับต่อไป นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า เรื่องนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาใหม่แล้วเห็นว่า การที่จะมอบให้บุคคลต่างๆ ไป เข้าทำไม้ในที่ดินเปิดให้ประโยชน์จะมีปัญหายุ่งยากเกิดขึ้น จึงเห็นสมควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับไปทำตามเดิมรวมทั้งการทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ ซึ่งชลประทานเจ้าของโครงการประสงค์จะเวนคืนให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับทำต่อไป จึงได้เสนอขอให้สภาบริหารคณะปฏิวัติพิจารณา เรื่องนี้สภาบริหารคณะปฏิวัติได้พิจารณา เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕ ลงมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังรายละเอียดตามสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและหนังสือสำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติที่ส่งมาพร้อมนี้

อนึ่ง กรมป่าไม้ขอเรียนว่าการมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกตามเดิมนี้ก็คงใช้หลักการเดิมที่เคยถือปฏิบัติมาก่อนมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ประดิษฐ์ วนาพิทักษ์

(นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง



ด่วนมาก

ที่ กษ.๑๗๐๔/พ.๔๑๗

กระทรวงเกษตร

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนา การเกษตร และคมนาคม (ผ่านรองผู้อำนวยการฝ่ายการเกษตร)

อ้างถึง บันทึกของ ผอ.ฟพกค. ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก.๐๒๐๑/๒๙๒๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ พร้อมบันทึกของ ผอ.ฟพกค. ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๑ ชุด
  ๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๔๐๓/๑๔๙๐๙ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ พร้อมด้วยสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ. ๐๗๐๔/๙๗๕๖ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
  ๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๔๐๓/๑๕๙๗๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ พร้อมด้วยสำเนาหนังสือกระทรวงเกษตร ที่ กษ.๐๗๐๔/๔๑๔๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามบันทึกของ ผอ.ฟพกค. ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ส่งหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก.๐๒๐๑/๒๙๑๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เรื่องการทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ ซึ่งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอเห็นสมควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่มีมติให้กรมชลประทาน การพลังงานแห่งชาติ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้ทำไม้เสียเองโดยตรง เพื่อมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้เล็ก และไม้ใหญ่ ตลอดจนการเผาไม้ โดยมีหลักการรวม ๒ ประการ ดังรายละเอียดตามหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก.๐๒๐๑/๒๙๒๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ที่ส่งมาด้วย ข้อ ๑ ให้กระทรวงเกษตรพิจารณา นั้น

กระทรวงเกษตรขอเรียนว่า ได้นำเรื่องนี้เข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาราชการด้านป่าไม้ของกระทรวงเกษตร (กพป.) ซึ่งมีองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และกรมป่าไม้ร่วมด้วย เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

๑. การทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณที่ดินสร้างอ่างเก็บน้ำตามโครงการของหน่วยงานต่างๆ ที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอขอเวนคืนการทำไม้ นั้น เห็นสมควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับอนุญาตทำไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำแทนหน่วยงานเจ้าของหน่วยงานต่างๆ ตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอโดยมีเหตุผลว่า

๑.๑ กรมชลประทานหรือหน่วยงานอื่น เจ้าของโครงการไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำไม้มาก่อน ยากที่จะควบคุมดำเนินการทำไม้ออกให้เป็นไปโดยราบรื่นได้

๑.๒ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตร ซึ่งเป็นองค์การ

๓๓๗๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในทางทำไม้อยู่แล้ว ย่อมสามารถควบคุมการทำไม้ได้รัดกุมกว่า

๑.๓ ป้องกันการลักตัดไม้ในป่าอื่นมาสวมใบอนุญาตทำไม้ในเขตอ่างเก็บน้ำ เพราะ  
อาณาเขตอ่างเก็บน้ำกว้างขวางควบคุมยาก

๒. เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔ มอบป่าสัมปทานให้องค์การ  
อุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวน ๒๔ สัมปทาน โดยให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ในป่านอก  
โครงการ หรือไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสทำไม้เหล่านั้น  
ได้แก่การทำไม้ในที่ดินที่กันออกจากเขตป่าสงวนหรือไม้ในที่ดินนอกเขตป่าที่จำแนกไว้เป็นป่าถาวร ซึ่งทวง  
การเมืองต่างๆ จะต้องเปิดที่ดินใช้ประโยชน์ (ยกเว้นทวงการเมืองที่มีกฎหมายบังคับโดยเฉพาะอยู่แล้ว เช่น  
กรมประชาสัมพันธ์และกรมสหกรณ์ที่ดิน ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ  
พ.ศ.๒๕๑๑)

ประเด็นข้อ ๒ นี้ กระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในขั้นต้นตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ  
(หนังสือกระทรวงเกษตรถึง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ที่ กษ.๐๗๐๔/๔๑๔๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๑๔) เพื่อ  
ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ประเภทนี้ ก็เนื่องจากเกรงว่าจะ  
ทำให้ประชาชนเดือดร้อนเรื่องไม้ใช้สอยส่วนตัวหรือการปลูกสร้างบ้านเรือน แต่บัดนี้ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์  
การอนุญาตไม้เพื่อการใช้สอยของประชาชนในกรณีต่างๆ ไว้แล้ว ดังนี้

๒.๑ ไม้ในป่านอกโครงการ หรือไม้ที่จะทำออกจากที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ หากยังมีได้  
สำรวจและแจ้งจำนวนไม้ที่แน่นอนให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับทำ ถ้ามีผู้ขอทำไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัว  
หรือเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ ก็ให้พิจารณาอนุญาตไปได้ตามระเบียบและตามความจำเป็น

๒.๒ การพิจารณาอนุญาตให้ทำไม้ในป่าโครงการโดยวิธีประมูลผูกขาดนั้น ก็ได้กำหนด  
หลักการให้กันไม้ไว้สำหรับอนุญาตเพื่อใช้สอยส่วนตัว จำนวน ๒๐% ของจำนวนไม้แต่ละชนิด

๒.๓ ป่านอกโครงการทั่วไป ก็ได้มีการพิจารณาอนุญาตเพื่อใช้สอยส่วนตัวได้ตามระเบียบ  
ที่กรมป่าไม้และกระทรวงเกษตรวางไว้

๒.๔ กรมป่าไม้ได้จัดให้มีป่าโครงการสำหรับอนุญาต เพื่อการใช้สอยโดยเฉพาะเป็นบางท้องที่  
อีกด้วย

๒.๕ ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ มีโฉนด หรือ น.ส.๓ ให้เจ้าของที่ดินขอทำเพื่อใช้สอยได้  
ซึ่งได้มอบอำนาจการอนุญาตให้จังหวัดไปแล้ว

๒.๖ การให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้เป็นการสะดวกแก่การตรวจสอบ  
ควบคุมและป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าดังกล่าวในประเด็นข้อ ๑ ข้างต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว กระทรวงเกษตรจึงเห็นสมควรให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็น  
ผู้ดำเนินการทำไม้ดังกล่าวต่อไปตามเดิม เช่นเดียวกับไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทาน

โดยที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ มอบให้กรมชลประทานการพลังงาน  
แห่งชาติ หรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เจ้าของโครงการเป็นผู้ทำไม้และแผ้วถางป่าเองโดยตรง  
และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔ ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิการทำไม้ ใน  
ป่านอกโครงการและไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เมื่อจะเวนคืนให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับ

๓๗๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า



อนุญาตทำไม้ตามเดิม ก็จะต้องเสนอให้สภการบริหารคณะปฏิบัติพิจารณาอนุมัติเสียก่อนจึงจะดำเนินการต่อไปได้  
กระทรวงเกษตรจึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยดำริขอได้โปรดนำกราบเรียน  
ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิบัติ เพื่อเสนอสภการบริหารของคณะปฏิบัติพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) ป. กรรณสูต

(นายปรีดา กรรณสูต)

ปลัดกระทรวงเกษตร

ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

กรมป่าไม้

โทร.๗๙๑๕๓๖





ที่ ลธ.ปว.๑๑๑๓๗/๒๕๑๕

สำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติ

๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนา การเกษตร และคมนาคม

อ้างถึง หนังสือ ลธ.ปว.๑๑๑๔๖/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๑๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบบันทึก ที่ ผพกค. ๑๑๑๒/๓๗๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๕

ตามที่ได้ยืนยันมติสภาบริหารคณะปฏิวัติ เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕ เรื่องนโยบายการทำ  
ไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำมานั้น

ในการประชุมสภาบริหารคณะปฏิวัติ เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๕ นายประดิษฐ์ วนาพิทักษ์  
รองอธิบดีกรมป่าไม้ ได้เข้าชี้แจงเรื่องนี้ต่อที่ประชุมฯ เมื่อได้พิจารณาแล้วที่ประชุมลงมติ “อนุมัติตามที่เสนอ”

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พลเอกกฤษณ์ สีวะรา

(กฤษณ์ สีวะรา)

เลขาธิการคณะปฏิวัติ

แผนการประชุม

โทร.๔๒๔๔๕๔



## สำเนาบันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายอำนวยการพัฒนา การเกษตร และคมนาคม

ที่ ฝพกค.๐๑๐๒/๓๗๖

ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ

กราบเรียน ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ด้วยกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติได้เสนอความเห็นฯ ครอบงมเลียมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่มีมติให้กรมชลประทาน กรมพลังงานแห่งชาติและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้ทำไม้และแผ้วถางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำเสียเองโดยตรง เพราะมีปัญหาและอุปสรรคนานาประการ กล่าวคือ ผู้รับจ้างของกรมชลประทานไม่สามารถตัดฟันและเผาไม้ให้แล้วเสร็จตามสัญญา กรมชลประทานไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญในการทำไม้ตลอดทั้งไม่มีเจ้าหน้าที่ที่จะควบคุมเพียงพอเป็นเหตุให้ผู้รับจ้างลักลอบตัดไม้นอกอ่างและนำเข้ามาในอ่าง เพื่อแอบอ้างเป็นไม้ในอ่าง ไม้เมื่อตัดฟันและเผาแล้วภายใน ๑ ปีก็จะแตกกิ่งก้านออกมาใหม่เกือบเหมือนเดิม ก็จะต้องตั้งงบใช้จ่ายตัดฟันและเผาไม้ ซึ่งเท่ากับเป็นการจ่ายเงินค่าจ้าง ๒ ครั้ง ราคางานก่อสร้างสูงโดยไม่จำเป็น กรมชลประทานควรรับผิดชอบ เพราะการก่อสร้างตัวเขื่อนเท่านั้น ส่วนไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำควรเป็นหน้าที่ของบุคคลอื่นที่มีความรู้ความชำนาญ ทั้งได้สอบถามกรมพลังงานแห่งชาติและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้วมีความเห็นพ้องต้องกันว่า ครอบงมเลียมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้เล็กและไม้ใหญ่ ตลอดจนเผาไม้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำแทนต่อไป ซึ่งฝ่ายอำนวยการพัฒนาการเกษตร และคมนาคม ได้มอบให้กระทรวงเกษตรพิจารณาแล้ว และได้รายงานฯ คณะกรรมการพิจารณาราชการด้านป่าไม้ของกระทรวงเกษตร (กพป.) มีความเห็นว่า

๑. เห็นชอบตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ

๒. ขอให้พิจารณามติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๔ ที่มีมติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สละสิทธิการทำไม้ในป่านอกโครงการ หรือไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้มีโอกาสทำไม้เหล่านั้น

กระทรวงเกษตรพิจารณาเห็นว่า ในชั้นเดิมกระทรวงเกษตรได้ดำเนินให้มีมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๔ เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้ประชาชนเดือดร้อนเรื่องไม้ใช้สอยส่วนตัวหรือการปลูกสร้างบ้าน แต่บัดนี้ ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์การอนุญาตไม้เพื่อการใช้สอยของประชาชนในกรณีต่างๆ ไว้แล้ว จึงสมควรมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ต่อไปตามเดิม เช่นเดียวกับที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ

ฝ่ายอำนวยการพัฒนา การเกษตร และคมนาคม พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ จึงขอเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยคำริ ขอได้โปรดเสนอสภาบริหารคณะปฏิวัติพิจารณากเลียมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และยกเว้นมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๔ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สละสิทธิจากการเป็นผู้รับอนุญาตทำไม้นอกเขตป่าโครงการ หรือไม้ในที่ดินที่จะเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ ที่ไม่ขัดกับกฎหมายตามหลักการเดิมต่อไป

(ลงนาม) พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์

(ทวี จุลละทรัพย์)

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการเกษตร และคมนาคม

๓๔๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า



## การทำไม้ในเขตนิคม

ความจริงการทำไม้ในเขตนิคม ก็คงใช้ระเบียบหลักการตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๐๓ และ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ เช่นเดียวกับการทำไม้ในที่ดินจัดสรร แต่เนื่องจากการจัดนิคมนั้นทบวงการเมืองผู้จัด อันได้แก่ กรมประชาสงเคราะห์หรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้เข้าจัดโดยใช้พื้นที่เป็นจำนวนมาก บางครั้งต้องใช้ พื้นที่ป่าถาวรหรือป่าสงวนแห่งชาติจัดเป็นนิคม จึงมีระเบียบปฏิบัติเพิ่มเติมไปจากหลักเกณฑ์ของการทำไม้ ในที่ดินจัดสรรไปบ้าง

และโดยที่ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ให้อำนาจแก่อธิบดี เจ้าของนิคมเป็นผู้ขอรับอนุญาตทำไม้เองได้ การอนุญาตไม้ในเขตนิคมจึงอนุญาตให้อธิบดีเจ้าของนิคม

เนื่องจากตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ได้บัญญัติไว้ว่านิคม หมายถึง นิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์เท่านั้น การจัดนิคมตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพจึงมีแต่ นิคมของกรมประชาสงเคราะห์ และนิคมสหกรณ์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ส่วนนิคมของทบวงการเมืองอื่น เช่น ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก หรือหน่วยราชการอื่นไม่อยู่ในข่ายบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ หากมีการทำไม้ออกในนิคมอื่นก็ต้องมอบไม้ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออก ตามระเบียบการทำไม้ ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ทุกประการ

การจัดนิคมของกรมประชาสงเคราะห์หรือกรมส่งเสริมสหกรณ์จะเป็นนิคมโดยสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้มี พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตของเขตนิคม ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดิน พ.ศ.๒๕๑๑ แล้วเท่านั้น

สำหรับอำนาจที่กฎหมายกำหนดให้อธิบดีเจ้าของนิคมทำไม้ได้ก็ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ ไว้ดังนี้ “มาตรา ๑๔ ให้อธิบดีมีอำนาจปฏิบัติการ ในที่ดินภายในเขตของนิคมเกี่ยวกับไม้หวงห้าม แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ เป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น สำหรับบำรุงส่งเสริมกิจการและการจัดทำสิ่งก่อสร้างอันเป็นประโยชน์แก่ ส่วนรวมของนิคมได้ โดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยกิจการนั้น”

นอกจากนี้ก็ยังได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๒ อนุมัติให้กรมเจ้าของนิคมทำไม้ ในเขตนิคมได้ รวมทั้งไม้สักและไม้ยาง ดังมติคณะรัฐมนตรีที่ได้คัดไว้ดังนี้

**มติเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๒**





ด่วนมาก

ที่ สร.๐๔๐๓/๑๓๔๔๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๒ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง การทำไม้ในบริเวณที่ดินที่จะเปิดเป็นนิคมของทางราชการ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

อ้างถึง หนังสือ ที่ กษ.๐๗๐๔/๑๒๖๙๑ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามที่กระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นสมควรให้กรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดิน ซึ่งเป็นกรมเจ้าของนิคมเป็นผู้ทำไม้ในเขตนิคมทุกชนิด รวมทั้งไม้สักและไม้ยาง ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ และได้เสนอไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

จึงขอยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร

(สง่า กิตติขจร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ปัญหาในการทำไม้ในเขตนิคม ก็คือการสงวนพื้นที่จัดสรรไม่ได้ กับการสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลางในเขตนิคม ซึ่งกรมป่าไม้กับกรมประมงและกรมสหกรณ์ที่ดินก็เคยพิจารณาปัญหานี้ โดยทำการตกลงกันไว้ครั้งหนึ่งแล้ว ตามบันทึกรายงานการประชุมเรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ ณ ห้องประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ ซึ่งกรมป่าไม้ส่งเวียนตามหนังสือบันทึกที่ ๗๑๔๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ นอกจากนี้กรมป่าไม้ยังกำหนดให้มีการสงวนป่าไว้เป็นสมบัติส่วนกลาง และสงวนต้นไม้ในพื้นที่ที่ไม่จำเป็นต้องตัดไม้ออก และสงวนไว้เพื่อความร่มรื่นสวยงามในแนวถนนสายใหญ่ เป็นต้น ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่คัดไว้ดังต่อไปนี้

๓๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า





ที่ ๗๑๘๒/๒๕๐๓

กรมป่าไม้

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓

สำเนาบันทึกรายงานการประชุมเรื่องการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ ณ ห้องประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ ส่งมาเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเอง เพื่อให้เป็นการสอดคล้องต้องกันด้วย

ส่งมายัง ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อทราบ

(ลงนาม) ประกอบวนกิจ  
(หลวงประกอบวนกิจ)  
รองอธิบดี ลงนามแทน  
อธิบดีกรมป่าไม้







## บันทึกการรายงานการประชุม

เรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ

ณ ห้องประชุมกรมป่าไม้

เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

### รายนามผู้เข้าประชุม

- |                        |  |
|------------------------|--|
| ๑. นายเฉลิม ศิริวรรณ   | อธิบดีกรมป่าไม้ เป็นประธาน                     |
| ๒. หลวงประกอบวนกิจ     | รองอธิบดีกรมป่าไม้ (ฝ่ายธุรการ)                |
| ๓. นายเจริญ มโนพัฒนา   | ผู้อำนวยการกองนิคมสร้างตนเอง กรมประชาสงเคราะห์ |
| ๔. นายไมตรี รัตนพันธ์  | ผู้ช่วยหัวหน้ากองคุ้มครอง กรมป่าไม้            |
| ๕. นายจำลอง ฉายะพงษ์   | ผู้ช่วยหัวหน้ากองโครงการ กรมป่าไม้             |
| ๖. นายเชาว์ จำเรืองศรี | หัวหน้าแผนการอนุญาตทำไม้ กองคุ้มครอง กรมป่าไม้ |

เปิดประชุมเวลา ๑๐.๕๐ น.

อธิบดีกรมป่าไม้ประธานในที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุมชี้แจงว่า ตามที่ได้เชิญผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์มาประชุมหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ในวันนี้ ก็เพื่อที่จะได้ทำความเข้าใจในเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์ในการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานีและเรื่องอื่น

ต่อจากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาถึงเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ

**เรื่องที่ ๑** การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งกรมประชาสงเคราะห์ ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ ๑๓๐๑๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๐๒ ถึงกรมป่าไม้ แจ้งเรื่องที่ทางจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานเพื่อพิจารณาและกำหนดหลักเกณฑ์ในการตัดไม้มีค่าต่างๆ ในเขตนิคมดังกล่าวออกมาใช้ประโยชน์ เพื่อให้ได้ค่าภาคหลวงเป็นประโยชน์ของรัฐต่อไปเพราะปรากฏว่า ไม้ดังกล่าวเมื่อราษฎรได้ตัดโค่นลงแล้วมิได้นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แต่อย่างใด

ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าเนื่องจากกระทรวงเกษตรได้มีนโยบายและกำหนดไว้แล้วว่า ไม้ในกรณีนี้ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้รับอนุญาตทำออกทั้งสิ้น และกรมป่าไม้ได้สั่งการในเรื่องนี้ไปยังจังหวัดต่างๆ ตามหนังสือด่วนมาก ที่ ๗๗๔๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๒ และที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๓ แล้วจึงไม่มีปัญหาอะไรอีก

**เรื่องที่ ๒** ผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์ขอทราบว่าการพิจารณาปรับปรุงแนวเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามที่กรมประชาสงเคราะห์โดยอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ได้ร่วมพิจารณา กับผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี ปลัดจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนายอำเภอท้องที่ที่เกี่ยวข้องตกลงกำหนดเขตนิคมสร้างตนเองแห่งนี้ขึ้นใหม่ และได้รายงานให้กรมป่าไม้ทราบแล้วนั้น กรมประชาสงเคราะห์ขอทราบที่ กรมป่าไม้ได้พิจารณาดำเนินการไปแล้วประการใด

๓๔๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า





อธิบดีกรมป่าไม้ชี้แจงว่า เรื่องนี้กรมป่าไม้กำลังจะแจ้งไปให้กรมประชาสัมพันธ์ทราบและสั่งจังหวัดพิจารณาดำเนินการต่อไป

**เรื่องที่ ๓** กองคุ้มครองเสนอว่า นิคมสร้างตนเองที่อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นนิคมสร้างตนเองตามกฎหมาย แต่ทางนิคมได้ตัดฟันและได้ทำการแปรรูปไม้ไปบ้างแล้ว จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาวางหลักเกณฑ์การทำไม้ในที่นิคมนี้ว่าจะควรปฏิบัติอย่างไรต่อไป

ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ชี้แจงว่า การที่ทางนิคมอำเภอเวียงได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ก็เพื่อใช้ไม้ในการปลูกสร้างสถานที่ราชการ และบ้านพักสมาชิก โดยรีบด่วน เพราะเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับประกอบกับขณะนี้กรมประชาสัมพันธ์ได้เสนอเรื่องการจัดตั้งนิคมแห่งนี้ไปยังคณะกรรมการจัดสรรที่ดินแห่งชาติแล้ว และคงจะได้ประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาต่อไปในเร็วๆ นี้

อธิบดีกรมป่าไม้เห็นว่า เรื่องนี้เท่าที่ทางนิคมได้ดำเนินการไปแล้วนั้นไม่ชอบด้วยระเบียบและพร.บ.ป่าไม้ จึงให้ทางกรมประชาสัมพันธ์รีบดำเนินการขออนุญาตตัดฟันและแปรรูปไม้เป็นการชั่วคราวเสียให้ถูกต้องโดยด่วน ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์รับว่าจะรีบดำเนินการในเรื่องนี้ให้ถูกต้องโดยด่วนต่อไป

**เรื่องที่ ๔** กองโครงการเสนอว่า Mr.E.J.Tarvanlar ผู้เชี่ยวชาญแห่ง U.N. ซึ่งมาช่วยแนะนำในการตั้งนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสัมพันธ์ได้แนะนำว่า กรมประชาสัมพันธ์น่าจะได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ที่ดินในพื้นที่ที่เป็นภูเขา ดังนี้

ก. ในพื้นที่ที่เป็นภูเขา การแบ่งที่ดินให้แก่สมาชิกของนิคมไม่ควรยึดถือเอาระยะห่างจากถนนหนทางเป็นเกณฑ์ เช่น ห่างจากถนนข้างละ ๒ หรือ ๓ กม. แต่ควรจะต้องเอาความลาดชันของพื้นที่เป็นเกณฑ์ เพราะพื้นที่บางตอนภายในระยะที่กำหนดไว้อาจลาดชันเกินไปไม่เหมาะแก่การประกอบกรกสิกรรม หรือเมื่อถางป่าในที่ซึ่งกล่าวแล้วนั้น อาจก่อให้เกิดดินพังทลายได้อีกด้วย ฉะนั้น จึงเห็นว่าพื้นที่ที่สมควรเปิดเพื่อการกรกสิกรรมควรมีความลาดชันไม่เกิน ๒๐ องศา พื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน ๒๐ องศา ควรเก็บไว้เป็นป่าไม้โดยถาวร นอกจากนี้สำหรับพื้นที่ลาดชันควรทำการเพาะปลูกแบบ strip cropping, terrace farming ฯลฯ อีกด้วย

ข. การถางป่าเพื่อการเพาะปลูก ควรจะกำหนดให้สมาชิกนิคมร่วมกันถางป่าแทนการใช้แทรกเตอร์ และการถางก็ควรถางไม้พื้นล่างออกก่อน แทนที่จะถางทั้งต้นไม้ใหญ่ ไม้เล็กลงพร้อมกันในครั้งเดียว เพราะต้นไม้อาจจะต้องเหลือไว้เพื่อเป็นร่มเงา เพื่อช่วยเพิ่มพูนปุ๋ยธรรมชาติ เพื่อการใช้ไม้บ้างก็ได้ เมื่อได้ถางไปพื้นล่างลงแล้ว ป่าก็จะมีสภาพโปร่ง สามารถจะใช้ดุลพินิจเลือกดูได้ว่า ไม้ต้นใดควรตัดลง ไม้ต้นใดควรเก็บไว้ และการให้สมาชิกตัดโค่นไม้หรือถางป่าด้วยตนเองเช่นนี้ ที่ประเทศฟินแลนด์ถูกกว่าการใช้เครื่องทุ่นแรง ทั้งต่อไม้ที่เหลืออยู่ในพื้นที่ผู้ฟงลง ยังช่วยให้ดินสมบูรณ์ดีกว่าการใช้แทรกเตอร์ถางต่อเนื่อง พืชผลที่ได้เก็บเกี่ยวได้จากพื้นที่ที่ใช้แรงคนถางในระยะ ๓-๔ ปี มีปริมาณมากกว่าจากพื้นที่ที่ใช้แรงแทรกเตอร์ถาง

ค. เมื่อถางป่าเสร็จแล้ว ควรที่จะให้สมาชิกนิคมปลูกพืชคลุมดิน

ด้วยพืชตระกูลถั่วต่างๆ โดยทันทีก่อนที่จะปลูกพืชผลใดๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มความสมบูรณ์ของดิน และขณะเดียวกันพืชคลุมเหล่านี้ยังจะช่วยป้องกัน มิให้หญ้าคาหรือวัชพืชอื่นๆ เข้ามาปกคลุมพื้นที่แทนทั้งในปีต่อไปก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดายหญ้ามากนัก





นอกจากข้อเสนอของ Mr.Tarvanlar ดังกล่าวแล้ว กรมป่าไม้ได้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ให้ กรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งนิคมสร้างตนเองดำเนินการดังนี้

(๑) จัดให้มีป่าไม้เป็นสมบัติส่วนกลางของนิคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่ไม่สามารถประกอบการ กสิกรรมได้ประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่นิคม

(๒) สองฟากลำห้วยแม่น้ำควรเหลือแถบป่าไว้ไม่น้อยกว่าข้างละ ๑๐-๒๐ เมตร

(๓) ต้นไม้ใหญ่ตามแนวถนนสายใหญ่ภายในบริเวณที่ดินผืนใหญ่ที่ตั้งนิคม ควรให้เหลือต้นไม้ที่มี ลักษณะดีงามไว้ เพื่อความงามของทิวทัศน์และเพื่อร่มเงา

ในเรื่องนี้ผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์เห็นชอบด้วยตามข้อเสนอแนะของ Mr.Tarvanlar และหลักเกณฑ์ที่ กรมป่าไม้เสนอมานั้น เพราะตามปกติกรมประชาสงเคราะห์ก็มีนโยบายจัดทำในเรื่องนี้อยู่แล้ว

**เรื่องที่ ๕** เกี่ยวกับการที่จะจัดตั้งนิคมช่วยตนเองในท้องที่แห่งอื่นๆ ต่อไปนั้น อธิบดีกรมป่าไม้เสนอ ก็ควรจะได้มีการเตรียมการล่วงหน้าสัก ๑ หรือ ๒ ปี เพื่อความเหมาะสมและเป็นผลดีด้วยกันทุกฝ่าย คือ ใน ชั้นแรกควรจะได้มีเจ้าหน้าที่ ทั้งฝ่ายกรมประชาสงเคราะห์และกรมป่าไม้ได้ร่วมกันออกไปตรวจสอบสภาพพื้นที่ ให้เป็นที่แน่นอนเสียก่อน แล้วจึงดำเนินการในชั้นจัดตั้งนิคมต่อไป ทั้งนี้ ก็เพื่อกรมป่าไม้จะได้มีเวลาดำเนิน การในเรื่องจัดทำไม่ออกมาเป็นประโยชน์ของรัฐเสียก่อน แทนที่จะถูกตัดโค่นเผาทิ้งดังเช่นที่เป็นอยู่แล้วขณะนี้

เรื่องนี้ ผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์เห็นชอบด้วย และชี้แจงว่า เท่าที่ได้ทำมาแล้วนั้นไม่ได้มีการ เตรียมการล่วงหน้า ก็เนื่องจากต้องดำเนินการโดยรีบด่วนตามนโยบายของด้านมหาดไทย เพื่อให้ทันกับ เหตุการณ์และนโยบายของรัฐบาล

**เรื่องที่ ๖** อธิบดีกรมป่าไม้เสนอว่า เกี่ยวกับการจัดหาที่ที่จะจัดตั้งนิคมสร้างตนเองต่อไป กรมประชาสงเคราะห์ควรจะได้มีนโยบายจัดทำในที่รกร้างว่างเปล่าจริงๆ หรือที่น้ำท่วม เช่น ที่ดินสองข้าง ทางรถไฟสายเหนือ ตั้งแต่บึงบอระเพ็ดถึงจังหวัดพิจิตร แถวหนองตม แควน้อย จังหวัดพิษณุโลก และที่ลุ่ม ระหว่างจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย เป็นต้น แทนที่จะไปจัดตั้งในที่ป่าใหญ่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยไม้มีค่า เพราะ จะได้เป็นการทำที่ดินที่ไร้ประโยชน์ให้เป็นที่ดินที่มีประโยชน์ขึ้นผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์ชี้แจงว่า เรื่องนี้ กรมประชาสงเคราะห์เคยดำริที่จะจัดทำอยู่เหมือนกัน แต่ทั้งนี้ต้องมีคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันหลายฝ่าย เช่น ในด้านชลประทานและเกษตร เป็นต้น และที่ยังไม่จัดทำเรื่องนี้ก็เนื่องจากต้องใช้งบประมาณในการใช้จ่ายมาก ผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์รับจะนำไปพิจารณาต่อไป

**เรื่องที่ ๗** ผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์เสนอว่า กรมประชาสงเคราะห์จะขอขยายเนื้อที่นิคมสร้างตนเอง คลองน้ำใส ซึ่งอยู่ในบริเวณ ป่าเขาฉกรรจ์ฝั่งใต้ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดปราจีนบุรี เฉพาะด้าน ทิศตะวันตก ซึ่งเดิมกำหนดแนวเขตจากบ้านหนองปรือขึ้นไปตามลำห้วยขุนปูน ออกไปสองฟากถนนของนิคม ข้างละประมาณ ๒ กม. เพื่อจัดตั้งหมู่บ้านตามแนวถนน

เรื่องนี้กรมป่าไม้ขอให้กรมประชาสงเคราะห์ทำเรื่องมากรมป่าไม้โดยเฉพาะ เพื่อกรมป่าไม้พิจารณา เป็นเรื่องหนึ่งต่างหาก

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๒๐ น.

(ลงนาม) เซาว์น์ จำเรื่องศรี

(นายเซาว์น์ จำเรื่องศรี)

ผู้จัดรายงานการประชุม





ส่วนเรื่องการทำไม้ออกจากเขตนิคม ก็ให้ทำออกตามแปลงที่จะเปิดใช้ประโยชน์ตามหลักเกณฑ์  
ในหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๑๐๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๓ วรรคท้าย และหนังสือแจ้งทางปฏิบัติ  
เพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำไม้ในเขตนิคม ซึ่งตามหลักการเดิมให้ทำออกตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ถึงจังหวัดปราจีนบุรี  
ที่ ๒๔๔๑/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๐๔ ดังที่คัดไว้แล้ว ซึ่งระเบียบนี้มอบให้องค์การอุตสาหกรรม  
ป่าไม้เป็นผู้ทำออก ต่อมาเมื่อมีพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๕๑๑ แล้ว ตามมาตรา ๑๔  
ให้อธิบดีเจ้าของนิคมเป็นผู้ขอรับอนุญาตทำไม้เองได้ ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๑๓๓๖๒ ลงวันที่ ๕  
พฤศจิกายน ๒๕๑๑ ดังที่คัดไว้แล้ว

แต่สำหรับไม้สักไม้อย่างซึ่งตามหนังสือดังกล่าว ให้อนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไปก่อน  
นั้น เมื่อได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๑๒ อนุมัติให้กรมเจ้าของนิคมทำไม้สักไม้อย่าง  
ในเขตนิคมได้ กรมป่าไม้จึงแจ้งมตินี้ให้จังหวัดทราบและปฏิบัติแล้ว ตามหนังสือกรมป่าไม้ถึง  
กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๑๓๔๐๒ ลงวันที่ ๑๗  
พฤศจิกายน ๒๕๑๒ และส่งเวียนไปจังหวัดและเขตต่างๆ ปฏิบัติ ตามหนังสือบันทึกที่ กษ.๐๗๐๔/๑๓๔๐๓  
ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๒

สำหรับค่าใช้จ่ายในการสำรวจไม้ในเขตนิคม ให้กรมเจ้าของนิคมเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย เช่นเดียวกับที่  
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จะต้องออกค่าใช้จ่ายในการสำรวจไม้ในที่ดินเปิดใช้ประโยชน์ต่างๆ เท่าที่จ่ายไป  
จริงให้กรมป่าไม้ (บันทึกการประชุมระหว่างกรมป่าไม้ กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ดิน และ  
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๑ ณ ห้องประชุมกรมป่าไม้ ตามหนังสือกรมป่าไม้  
ที่ กษ.๐๗๐๔/๑๔๓๔๔-๑๔๓๔๙ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๑)



๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองเพื่อช่วยเหลือราษฎรอพยพตามโครงการเขื่อนน้ำพองจังหวัดอุดรธานี  
เรียน ป่าไม้เขตอุดรธานี

อ้างถึง หนังสือเขต ที่ กษ.๐๗๐๙(๑ด)/๑๐๕๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๐๙

ตามหนังสือเขตที่อ้างถึงรายงานฯ เขตได้ทำการสำรวจไม้เพื่อทำออกในป่าที่จะจัดตั้งนิคมสร้างตนเอง ในท้องที่อำเภอโนนสัง จังหวัดอุดรธานี ส่งบัญชีไม้ให้จังหวัดดำเนินการอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ทำออกแล้ว แต่สำหรับไม้เล็กขนาดโตต่ำกว่า ๑๐๐ ซม. และไม้ทำพินเขตได้ทำการสำรวจโดยวิธีคำนวณและหาปริมาตรไม้จากแปลงตัวอย่าง (Sampling) ไปให้กรมป่าไม้ทราบ นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่เขตรายงานไปนั้นยังมีไม้ได้แจ้งรายละเอียดว่า ในการสำรวจไม้ ให้ทำออกดังกล่าวเขตได้ทำการสำรวจในบริเวณป่าที่จะเปิดที่ดินจัดสรรก่อนหลังตามลำดับ และบริเวณป่าส่วนใด ที่จะต้องสงวนไว้ เป็นสมบัติส่วนกลางของนิคมประมาณ ๒๐% ของเนื้อที่ป่าหรือป่าบริเวณใดส่วนใด ควรสงวนไว้ตลอดถึงการสงวนต้นไม้ภายในเขตนิคมฯ ตามนัยหลักเกณฑ์การทำไม้ในเขตนิคมฯ ตามบันทึกการรายงานการประชุมเรื่องการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ หอประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ ซึ่งกรมป่าไม้ได้แจ้งมาให้เขตทราบและปฏิบัติตามหนังสือบันทึกกรมป่าไม้ ที่ ๗๑๔๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ และในการสำรวจนับไม้ขนาดเล็กต่ำกว่า ๑๐๐ ซม. ก็ได้ส่งรายงานการสำรวจนับไม้และคำนวณหาปริมาตรจากแปลงตัวอย่าง (Sampling) ไปให้กรมป่าไม้ทราบ แต่ประการใด กรมป่าไม้จึงไม่อาจที่จะตรวจสอบผลการสำรวจนับไม้และการคำนวณปริมาตรไม้ทำพินตามที่เขตรายงานไปได้และโดยที่กรมป่าไม้ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการเกี่ยวกับการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสงเคราะห์ สำหรับไม้เล็กขนาดวัดรอบต่ำกว่า ๑๐๐ ซม. โดยวิธีประมูลหาผู้รับอนุญาตซึ่งได้แจ้งให้จังหวัดทราบเป็นทางปฏิบัติแล้วนั้น

ฉะนั้น กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อเป็นการขอความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจไม้เพื่อทำออกจากเขตป่านิคมสร้างตนเองของกรมประชาสงเคราะห์เป็นการเพิ่มเติมดังนี้

๑. ก่อนที่จะทำการสำรวจดีตราไม้เพื่ออนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้หรือสำรวจนับไม้ จำนวนหาจำนวนไม้ที่ไม่ต้องสำรวจดีตรา และคำนวณปริมาตรไม้ทำพิน จะต้องติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนิคมเพื่อทราบพื้นที่ป่าที่จะสงวนไว้เป็นสมบัติส่วนกลางประมาณ ๒๐% ตามนัยเดียวกับเรื่องการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเรื่องอื่นๆ ณ หอประชุมกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ ตามนัยหนังสือบันทึกกรมป่าไม้ ที่ ๗๑๔๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ เพื่อทราบถึงพื้นที่ป่าที่จะจัดสรรที่ดินและพื้นที่ป่าที่จะสงวนไว้เป็นสมบัติส่วนกลางและการที่จะให้สงวนต้นไม้ภายในเขตนิคมฯ แล้วจึงให้ทำการสำรวจดีตราไม้ในบริเวณพื้นที่ที่จะจัดสรรที่ดินก่อนหลังตามลำดับ

๓๙๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า



ที่ กษ.๐๗๐๘/๕๓๕๕

กรมป่าไม้

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๘/๕๓๕๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐  
ส่งมาเรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติโดย  
เคร่งครัดเช่นกันต่อไป  
ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต (ยกเว้นป่าไม้เขตอุดรธานี) เพื่อทราบและปฏิบัติ  
ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางผลิตผลป่าไม้ ผู้เชี่ยวชาญทางพฤกษศาสตร์ป่าไม้  
และผู้บังคับการกองตำรวจป่าไม้ เพื่อทราบ  
ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อโปรดทราบ  
ส่งมาเรียน หัวหน้ากองทุกกอง นักวิชาการป่าไม้เอก พนักงานป่าไม้เอก นิติกรเอก ผู้อำนวยการ  
โรงเรียนป่าไม้ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ หัวหน้าฝ่ายการต่างประเทศ หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์โครงการ  
และหัวหน้าสำนักงานสำรวจวัดถุดิบเพื่อทราบ

(ลงนาม)            ดุสิต พานิชพัฒน์  
(นายดุสิต พานิชพัฒน์)  
                                 อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

๓๓๒

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า



ที่ มท.๐๗๑๒/๙๙๑๗

กรมประชาสัมพันธ์

๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองเพื่อช่วยเหลือราษฎรอพยพตามโครงการเขื่อนน้ำพองจังหวัดอุดรธานี  
เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๕๖๕๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมประชาสัมพันธ์ ที่ มท. ๐๗๑๒/๙๙๑๘ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐  
ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่ากรมป่าไม้ได้สั่งการให้ป่าไม้เขตอุดรธานีดำเนินการสงวนป่าในเขตนิคมสร้าง  
ตนเองเพื่อช่วยเหลือราษฎร ตามโครงการเขื่อนน้ำพอง จังหวัดอุดรธานี และนิคมสร้างตนเองของ  
กรมประชาสัมพันธ์แห่งอื่นๆ ไว้เป็นสมบัติส่วนกลางของนิคมประมาณ ๒๐% ของเนื้อที่ป่า พร้อมกับให้  
ทำการสงวนต้นไม้ในเขตนิคมตามหลักการที่กรมป่าไม้ได้กำหนดไว้เดิม เพื่อสำรวจทำไม้เฉพาะที่ดินที่จะ  
ใช้ประโยชน์โดยแท้จริง จึงขอให้กรมประชาสัมพันธ์สั่งเจ้าหน้าที่ประสานงานให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่  
ของกรมป่าไม้ ตามนัยหนังสือดังกล่าวต่อไปด้วยความละเอียดแจ้งอยู่แล้วนั้น

กรมประชาสัมพันธ์ได้รับทราบแล้ว ขอเรียนว่า ได้สั่งการให้นิคมสร้างตนเองทุกแห่งได้  
ทราบและถือปฏิบัติต่อไปแล้ว ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) อร่าม สุทธิพิณทุ

(นายอร่าม สุทธิพิณทุ)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

กองจัดนิคม

๓๙๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า







ที่ มท.๐๖๐๓/๔๗๗๒

กรมที่ดิน

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเองเพื่อช่วยเหลือราษฎรอพยพตามโครงการเขื่อนน้ำพอง  
จังหวัดอุดรธานี

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๕๖๕๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ตามที่ส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/๕๓๕๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐  
เรื่องการทำไม้ในเขตนิคมสร้างตนเอง เพื่อช่วยเหลือราษฎรอพยพตามโครงการเขื่อนน้ำพอง จังหวัดอุดรธานี  
ไปเพื่อทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ประสานงานให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ เพื่อปฏิบัติในการสงวนป่า  
เป็นสมบัติส่วนกลาง และสงวนต้นไม้ไว้ตามระเบียบหลักการภายในเขตที่ดิน ตามนัยหนังสือกรมป่าไม้  
ดังกล่าวต่อไป ความแจ้งแล้ว นั้น

กรมที่ดินได้แจ้งขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบและให้ความ  
ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ เพื่อปฏิบัติการตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ดังกล่าวแล้ว จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ส. เปี่ยมศรี  
(นายแสวง เปี่ยมศรี)  
รองอธิบดี ทำการแทน  
อธิบดีกรมที่ดิน

ส่วนจัดและควบคุมที่ดิน

๓๙๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า





ที่ พก. ๑๐๐๒/๔๔๒๑

กรมสหกรณ์ที่ดิน

๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๐

เรื่อง การสงวนป่าและต้นไม้ไว้เป็นส่วนกลางของสหกรณ์นิคม

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๓๑๐๔/๕๖๕๐ ลงวันที่๓๑ พฤษภาคม ๒๕๑๐

ตามที่ได้มีหนังสือขอให้กรมสหกรณ์ที่ดินสั่งให้เจ้าหน้าที่ของกรมประสานงานให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เพื่อปฏิบัติในการสงวนป่าเป็นสมบัติส่วนกลาง และสงวนต้นไม้ไว้ตามระเบียบหลักการตามที่แจ้งให้ทราบนั้น

กรมสหกรณ์ที่ดินได้มีหนังสือสั่งให้หน่วยสหกรณ์ที่ดิน ซึ่งควบคุมงานจัดสหกรณ์นิคมในเขตป่าจัดสรร ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ เพื่อปฏิบัติในการสงวนป่าและต้นไม้ไว้เป็นสมบัติส่วนกลางตามนัยแห่งหนังสือกรมป่าไม้ดังกล่าวข้างต้นแล้วจึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ม. วิริยานนท์

(นายมนู วิริยานนท์)

อธิบดีกรมสหกรณ์ที่ดิน

กองจัดที่ดิน

๓๙๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า





ที่ ๒๔๔๒/๒๕๐๔

กรมป่าไม้

๒๐ มีนาคม ๒๕๐๔

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๒๔๔๑/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๐๔ ส่งมาเรียน ผู้ว่าราชการ  
จังหวัด - เพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในการสำรวจตีตราไม้และควบคุมการทำไม้ในเขต  
นิคมสร้างตนเองของกรมประชาสงเคราะห์ในท้องที่จังหวัดนี้ ตามนัยดังกล่าวแล้วต่อไป

ส่งมายัง ป่าไม้เขต - เพื่อทราบและปฏิบัติ

ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) วิเชียร กุญชร ณ อยุธยา  
(นายวิเชียร กุญชร ณ อยุธยา)  
อธิบดีกรมป่าไม้

๓๙๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า



๒๐ มีนาคม ๒๕๐๔

เรื่อง การสำรวจตีตราไม้ในนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสงเคราะห์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี

ด้วยกรมป่าไม้ได้รับหนังสือกรมประชาสงเคราะห์ ขอให้พิจารณาเรื่องการตีตราไม้ในเขตนิคมสร้างตนเอง คลองน้ำใส จังหวัดปราจีนบุรี ว่า การจัดสรรที่ดินเพื่อบรรจรรูราษฎรเข้าทำกินในนิคมสร้างตนเองนั้น จำเป็นจะต้องรีบดำเนินการให้ทันฤดูกาลเพาะปลูก และให้เป็นไปตามโครงการและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ เรื่องการตีตราไม้หรือตรวจวัดพื้นที่เพื่อเสียค่าภาคหลวง ปรากฏว่าจะต้องใช้เวลานาน ราษฎรย่อมจะได้รับความเดือดร้อน จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณาหาทางช่วยเหลือในเรื่องนี้

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความร่วมมือตามที่กรมประชาสงเคราะห์แจ้งมา จึงขอกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้ คือ

(๑) การสำรวจตีตราไม้ในเขตนิคม ขอให้จังหวัดโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ติดต่อกับผู้ปกครองนิคมเพื่อทราบว่ทางนิคมมีความประสงค์จะจัดสรรที่ดินเพื่อบรรจรรูราษฎรเข้าทำกินในที่ดินนิคมสร้างตนเอง ในเนื้อที่ตอนใดก่อน แล้วขอได้โปรดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่สำรวจตีตราไม้เพื่อให้ทำออกมาเป็นแปลงๆ ตามความจำเป็นก่อนหลังตามลำดับไปให้เสร็จทันกับความประสงค์ของกรมประชาสงเคราะห์

(๒) การสำรวจตีตราไม้ในเขตนิคม ขอให้จังหวัดโปรดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้รีบดำเนินการสำรวจตีตราสำหรับไม้ที่มีค่าในการที่จะใช้ทำซุงหรือไม้เลื้อย ไม้เสาให้เสร็จสิ้นเป็นแปลงๆ ดังกล่าวในข้อ (๑) แล้วรีบติดต่อองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เพื่อทำไม้ออกมาตามระเบียบโดยเร็ว

(๓) สำหรับไม้ที่มีความสำคัญน้อย แต่พอที่จะใช้ทำซุง หรือไม้เลื้อยหรือไม้เสาได้ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำรวจชนิด จำนวน แล้วออกใบอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกโดยไม่ต้องตีตราประจำต้นไปก่อนได้ แต่ให้หมายเหตุในใบอนุญาตว่าจะต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตีตราชักลากก่อนนำเคลื่อนที่จากตอไม้ นั้น

(๔) สำหรับไม้เล็กที่มีลักษณะทราม และมีคุณภาพไม่เหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกจากทำฟืนหรือเผาถ่าน และต่ำกว่า ๕๐ ซม. ซึ่งมีได้สำรวจและตรวจวัดตีตราประจำต้นในแปลงที่เจ้าหน้าที่ได้ทำการสำรวจจำนวนไม้มีค่าตามข้อ (๒) และข้อ (๓) เสร็จเรียบร้อยแล้ว หากจังหวัดเห็นสมควรที่จะผ่อนผัน ให้ชาวนิคมตัดฟันเพื่อใช้ทำไม้ฟืนหรือไม้เผาถ่านเพื่อประทังความเดือดร้อนไปพลางก่อน ในระยะเวลาที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ยังไม่ดำเนินการทำไม้ซุงหรือไม้ท่อนออก ก็ให้จังหวัดพิจารณาอนุญาตให้ผู้ปกครองนิคมหรือชาวนิคมสร้างตนเองทำไม้ดังกล่าวนี้เพื่อใช้ทำฟืนหรือเผาถ่านได้ตามอำนาจของจังหวัดได้ตามนัยแห่งหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ๗๑๕๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓ โดยให้ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองเป็นผู้อนุญาตทำในนามของนิคม และไม่ต้องขออนุมัติไปยังกรมป่าไม้ แต่เมื่อได้สั่งดำเนินการอนุญาตไปแล้วโปรดแจ้งผลให้กรมป่าไม้ทราบ และการทำไม้ในกรณีนี้ขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ควบคุมการทำไม้ให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด

๓๙๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า



(๕) สำหรับจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ดำเนินการสำรวจตีตราไม้ในเขตนี้ หากทางจังหวัดไม่มีพนักงานเพียงพอที่จะดำเนินการให้เป็นการรวดเร็วได้ ก็ขอให้ติดต่อขอความร่วมมือจากป่าไม้เขต โดยให้เขตจัดส่งพนักงานของเขต ออกไปช่วยเหลือดำเนินการได้

(๖) เงินค่าใช้จ่ายในการสำรวจตีตราไม้ในกรณีนี้ หากจังหวัดไม่มีงบประมาณหรือมีไม่เพียงพอ ก็ขอให้จังหวัดประมาณการแล้วแจ้งให้ป่าไม้ทราบ เพื่อจะได้พิจารณาติดต่อขอยืมจากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้มาทดรองจ่ายตามที่ตกลงไว้

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) วิเชียร กุณฺฐร ณ อยุธยา  
(นายวิเชียร กุณฺฐร ณ อยุธยา)  
อธิบดีกรมป่าไม้

